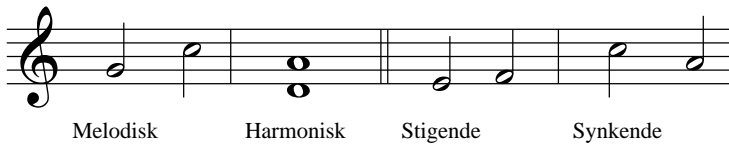

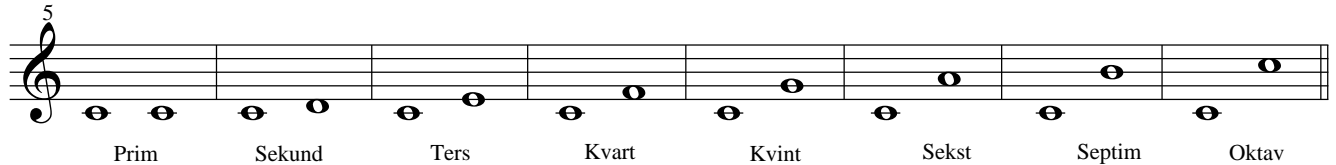
Intervaller

Et Intervall er avstanden mellom to toner

Et intervall kan være melodisk - to toner etter hverandre som i en melodi, eller harmonisk - to toner som klinger sammen som i en akkord (harmoni). Melodiske intervaller kan være stigende eller synkende.

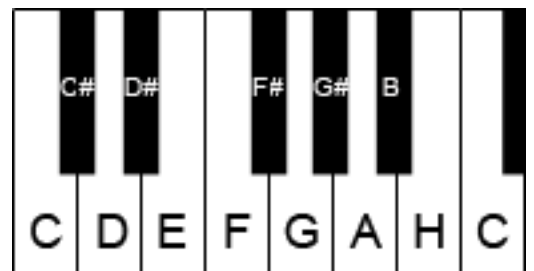
Hovedintervallene

Ofte trenger vi en mer presis betegnelse. Studer disse to tersene:

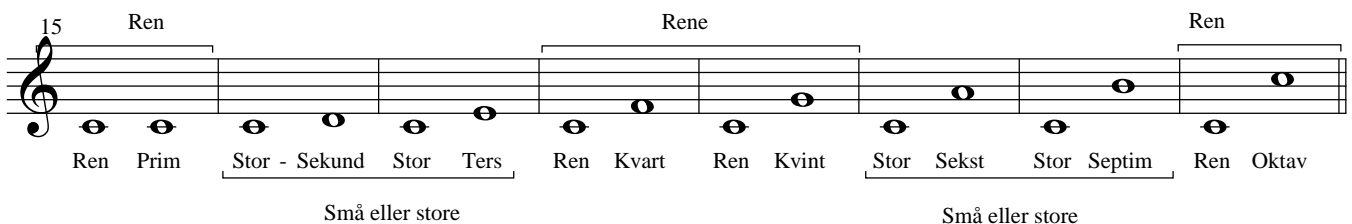
Begge intervallene er terser, men det første E - G består av 3 halve trinn mens det andre F - A består av 4 halve trinn. Den første tersen er liten mens den andre er stor

Rene, store og små intervaller

Prim, kvart, kvint og oktav er rene intervaller. Sekund, ters, sekst og septim er små eller store.

Hvis intervallene går fra grunntonen (som ovenfor under Hovedintervallene) vil alle intervallene bli rene eller store

To måter å huske hvilke intervaller som er rene og hvilke som kan være små eller store:

1. Intervallene ytterst (først og sist) og i midten er rene - de andre små eller store
2. De intervallene som har **S** i navnet er **S**må eller **S**tore - de andre er rene

Her følger en oversikt over intervallene innen en oktav. Lær intervallene å kjenne ved å forbinde dem med melodier. Det er oppgitt melodier som begynner med intervallet.

Liten sekund	1/2 trinn	Jag vet en deilig rosa
stor sekund	1 trinn	Lisa gikk til skolen
Liten ters	1 1/2 trinn	Når mørket no har senka seg (Lys og varme)
Stor ters	2 trinn	Alle fugler
Ren Kvart	2 1/2 trinn	Napoleon med sin hær + Å jeg har ingen bondegård
<i>Tritonus</i> *	3 trinn	Maria (West Side Story)
Ren kvint	7/2 trinn	Bæ bæ lille lam
Liten sekst	8/2 trinn	Love Story
stor sekst	9/2 trinn	Du grønne glitrende tre + Å Vestland Vestland + My Way
liten septim	10/2 trinn	The Winner Takes It All (Abba) + There's a Place (somewhere - west Side Story)
Stor septim	11/ trinn	Take On Me (AHA)
Ren oktav	12/2 trinn	Kanskje kommer kongen + Somewhere Over The Rainbow

*Tritonus - Tre hele trinn. Dette intervallet kalles også for djevel-intervallet og er ikke rent, heller ikke stort eller lite. (Hvilket betyr at det finnes enda fler) Det er avstanden fra f.eks C - F# (forstørret kvart) eller C - Gb (forminsket kvint) Se avsnittet Forstørret og forminsket intervall

Et lite intervall som heves et 1/2 trinn blir stor og motsatt.

23

Stor ters Liten ters Liten ters Stor ters

Men hva hvis en liten ters senkes? Blir det da en stor sekund? NEI! (Men det vil *klinge* som en stor sekund)
Et intervall får navn ut fra hvordan det er notert og ikke hvordan det klinger (gjelder når intervallet står på noter)

Forstørret og forminsket intervall

Hvis et lite eller rent intervall (f.eks liten ters) senkes blir det forminsket.
Hvis et stort eller rent intervall (f.eks stor sekund) heves blir det forstørret.

27

Stor ters Liten ters forminsket ters forstørret ters

Alle intervaller kan altså bli forstørret eller forminsket. (Intervaller kan også bli dobbelforstørret/forminskrt: I siste takt ovenfor (E - G#) - hvis E hadde blitt senket til Eb ville intervallet blitt enda et halvt trinn større - altså dobbelforstørret)

Presisering

Så lenge intervaller står på noter (eller forkommer i en tonal sammenheng) går vi ut fra hvordan intervallet er notert. For å finne intervallet glemmer du først alle fortegn og finner hovedintervallet - deretter ser du på fortegn for å finne ut om intervallet er lite, stort, reint eller forminsket/forstørret.

Når et intervall er utenfor sammenheng/ikke notert brukes ikke forstørret/forminsket - Du kan ikke høre om pianisten spiller C - E eller C Fb.

Tritonus-begrepet (f.eks C - F#) brukes også bare når du ikke kan bestemme om intervallet er forstørret kvart eller forminsket kvint

Huskeregul for kvart og kvint: Uten fortegn er alle kvarter og kvinter rene unntatt mellom F og H
 (Stigende fra F til H blir fst. kvart, fallende fra F til H er frm. kvint).

Større intervaller

Intervallet fra C1 til D2 (okav + sekund) kalles None. Oktav + ters kalles desim, oktav + kvart kalles undesim, oktav + kvint kalles duodesim. Disse beandles på samme måte som intervaller oktaven under. (None og desim er liten eller stor, undesim og duodesim er rene som utgangspunkt.)